

John GRAUNT(1620 - 1674)
zakladateľ demografie

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/John_Graunt
http://www.demografie.info/?cz_historie

DEMOGRAFICKÁ ŠTATISTIKA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

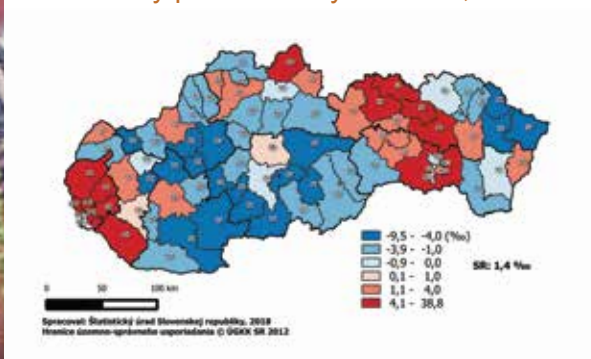
Podkladom pre demografickú štatistiku sú údaje získané z pravidelného vyčerpávajúceho zisťovania o prirodzenom (narodení, zomretí) a mechanickom pohybe obyvateľstva (prísťahovaní, vysťahovaní). Údaje o prirodzenom a mechanickom pohybe obyvateľstva sa aktualizujú každých 10 rokov sčítaním obyvateľstva. Medzicentrálna aktualizácia sa vykonáva bilančnou metódou na základe došlých štatistických hlásení o živonarodených a zomretých osobách a o obyvateľoch, ktorí zmenili trvalý pobyt.

Spravodajskými jednotkami pre zber údajov pre demografickú štatistiku sú obecné, mestské a miestne úrady poverené vedením matrik, ohlasovne pobytu, obvodné úrady, zdravotnícke zariadenia, súdy, pracoviská Ministerstva vnútra SR pre cudzincov a osobitná matrika pre registráciu udalostí týkajúcich sa občanov SR v zahraničí.

HĽAVNÉ TRENDY DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJA V ROKU 2017

- Úhrnná plodnosť je pod hranicou jednoduchej reprodukcie
- Stredná dĺžka života sa zvyšuje
- Starnutie populácie

Celkový prírastok obyvateľstva, 2017

KONTAKT

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3 P. O. BOX 18
824 67 Bratislava 26

E-mail: info@statistics.sk

Tel: 02 / 50 236 335

www.statistics.sk

DEMOGRAFIA A DEMOGRAFICKÁ ŠTATISTIKA

Demografia je spoločenská veda, ktorá sa zaoberá štúdiom reprodukcie ľudských populácií. Predmetom demografie sú udalosti a procesy súvisiace s reprodukciou ľudských populácií.

Demografické udalosti sú narodenie, úmrtie, potrat, uzavretie manželstva, rozvod a sťahovanie.

Demografické procesy (pôrodnosť, úmrtnosť, potratovosť, sobášnosť, rozvodovosť a migrácia) sú demografické udalosti, ktoré sa evidujú a vyhodnocujú ako hromadné biosociálne javy.

Demografická štatistika je hlavnou metódou demografie a najstaršou formou štatistiky. Predmetom demografickej štatistiky je kvantifikácia demografických udalostí a procesov.

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Z HISTÓRIE DEMOGRAFIE

Vývoj populácie zaujíma ľudstvo už stovky rokov. Záujem o populačné otázky podnietili obavy z preľudnenosti sveta a následného nedostatku obživy pre ľudstvo, ale aj čisto pragmatické dôvody; početnosť populácie bola v minulosti považovaná za symbol vojenskej, hospodárskej a politickej moci štátu. Modernjšie formy „registrácie“ obyvateľov sa objavujú v polovici 17. storočia.

Štúdium populačných otázok na konci 18. a počas celého 19. storočia bolo ovplyvnené rastúcim záujmom o ekonomické, sociálne a politické problémy, a to predovšetkým v Anglicku a vo Francúzsku. V 19. storočí došlo k najväčšiemu pokroku vo výskumnom procese úmrtnosti. Rozšírili sa poznatky o podmienkach, ktoré pôsobia na početnosť úmrtí, zlepšili sa aj metódy ich analýzy. To viedlo k zavedeniu mier úmrtnosti podľa veku a pohlavia aj metódy priamej a nepriamej štandardizácie.

OSOBNOSTI SLOVENSKEJ DEMOGRAFIE

Matej BEL (1684 - 1749)

opisoval slovenské stolice, najmä zvyky a životné spôsoby obyvateľstva

Samuel TIMON (1675 - 1736)

zakladateľ kritického historiografie

Ján ČAPLOVIČ (1780 - 1847)

popisoval etniká na Slovensku

Emil STODOLA (1862 - 1945)

zaoberal sa národnostnou problematikou obcí

Štefan JANŠÁK (1886 - 1972)

venoval sa osídleniu Slovenska

Alojz J. CHURA (1899 - 1979)

analyzoval demografickú regresiu

Ján SVETOŇ (1905 - 1966)

rekonštruoval demografické údaje Slovenska z 18. - 19. storočia

ČLENENIE DEMOGRAFIE

Demografická statika

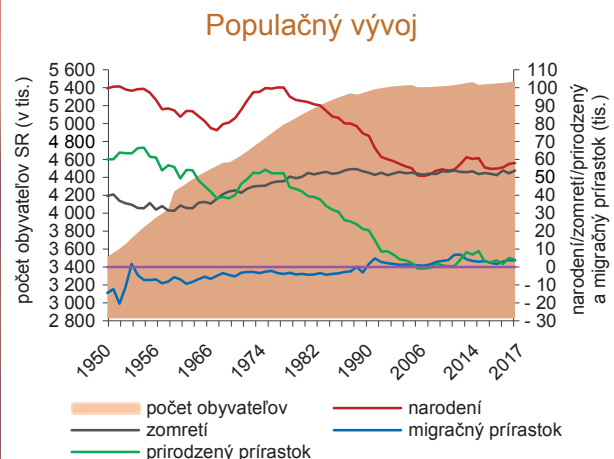
zaoberá sa skúmaním stavu populácie v oblastiach, akými sú počet, rozmiestnenie a štruktúry obyvateľstva.

Demografická dynamika

skúma demografické pohyby obyvateľstva, zaznamenáva a analyzuje sobášnosť, rozvodovosť, pôrodnosť, potratovosť, úmrtnosť a migráciu.

Demografická prognostika

sa zaoberá odhadmi budúceho vývoja populácií. Výstupmi sú projekcie, prognózy či extrapolácie populačného vývoja.

Zdroj: ŠÚ SR

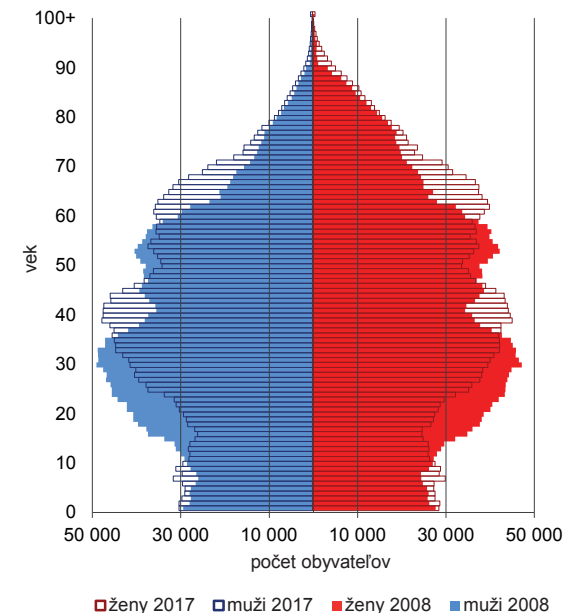
DEMOGRAFICKÉ ŠTRUKTÚRY

Demografické štruktúry patria k základným dátovým výstupom demografickej štatistiky.

Štruktúra podľa pohlavia umožňuje sledovať zastúpenie mužov a žien na danom území, ktoré vzniká procesmi prirodzenej (narodenie, úmrtie) reprodukcie a mechanického (sťahovanie) pohybu a tiež vplyvom vonkajších udalostí (vojny, epidémie).

Veková štruktúra umožňuje rozdelenie obyvateľstva podľa veku do jednorokých alebo viacročných skupín. Hlavné vekové skupiny obyvateľstva sa vymedzujú podľa vzťahu k ekonomickej aktivite na obyvateľstvo v predproduktívnom (0–14), produktívnom (15–64) a poproduktívnom veku (65+).

Veková pyramída

Zdroj: ŠÚ SR

Štruktúra podľa rodinného stavu umožňuje vytvárať obraz o stave obyvateľov podľa ich väzieb na manželstvo a rodinu. V Slovenskej republike sú základnými skupinami obyvateľstva podľa rodinného stavu slobodní, ženatí/vydaté, rozvedení, ovdovení.

Štruktúra podľa národnosti umožňuje sledovať vývoj skupín obyvateľov, ktoré disponujú etnickými, náboženskými alebo jazykovými charakteristikami odlišnými od charakteristík väčšiny obyvateľov a v rámci daného štátu tvoria menšinu v nedominantnej pozícii.